

VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE

„Volnost, rovnost, bratrství“

Hospodářská situace

- převážně zemědělský ráz, převládají drobná hospodářství, která neprosperují (daně)
- převaha řemeslné výroby, málo manufaktur, řemeslníci organizováni do cechů (neschopnost konkurence)
- postupné rozšíření průmyslové výroby
- vnitřní cla mezi kraji bránila rozvoji obchodu a zdražovala zboží
- země byla zadlužena (války), drahý dvorský život a ekologická katastrofa (neúroda, ochlazení)

Politická situace

Ludvík XVI. (1774-1792)

- za manželku měl Marii Antoinettu, dceru Marie Terezie
- vláda krále byla neomezená, šlechta má velké výsady, útlak poddaných, silné postavení má církve, stále větší daně
- Francie před bankrotem – výdaje na válku (v Americe) a luxusní život u dvora
- nerovnost ve společnosti se nejvíce projevila v placení daní (platí pouze 3. stav)

Rozdělení francouzské společnosti

- **Tři stavy:**

A) Šlechta – žila z peněz poddaných, neplatili daně a vyšší šlechta byla placena dvorem

B) Duchovenstvo – příjmy z desátků a církevních poplatků, neplatili daně

C) Třetí stav – měšťané, inteligence, rolníci – ti robovali, platili desátky, platili vrchnosti a odváděli daně státu

A FAUT ESPERER Q'EU JEU LA FINIRA BENTOT

L'auteur en Campagne

A. P. 1789

Začátek revoluce

- Ludvík XVI. za vážné finanční situace svolal do Versailles **generální stavy** – zástupci všech 3 stavů, mělo se projednat zdanění privilegovaných stavů (šlechta a duchovenstvo)
- Hlasování bylo podle stavů, ne podle počtu lidí
- Třetí stav navíc chtěl změnit způsob vlády
- došlo k rozporům, král chtěl shromáždění rozpustit – reakce: 3. stav se prohlásil **Národním shromážděním (NS)** s cílem vypracovat ústavu

- Třetí stav byl cca 80% všech obyvatel Francie
- Poslanci se dále sešli, přejmenovali se na Ústavodárné shromáždění – k němu se později přidala část šlechty a duchovenstva

- král chtěl s pomocí vojska donutit 3. stav k poslušnosti, pařížský lid se vzbouřil a **14. července 1789 napadl Bastilu** (vězení, symbol absolutismu) a zmocnili se radnice – počátek revoluce

Události roku 1789

- revoluce se šíří z Paříže do dalších částí Francie, na venkově propukla nevolnická povstání proti feudálům, šlechta v obavách emigruje
- vzniklo revoluční vojsko, tzv. **Národní gardy**, velitelem byl generál La Fayette
- NS vydalo **Srpnové dekrety** (rovnost před zákonem, placení daní, zabavení církevního majetku, zrušení privilegií šlechty, rušení kupování úřadů)
- **Deklaraci práv člověka a občana** právo na svobodu a majetek, náboženská svoboda > král musel podepsat a přesídlil do Paříže

Symboly republiky

- Hesla : „*Svoboda, rovnost, bratrství*“
- Přijata trikolora – modrá, bílá, červená
- Hymna : Marseillaise <https://www.youtube.com/watch?v=4K1q9Ntcr5g>

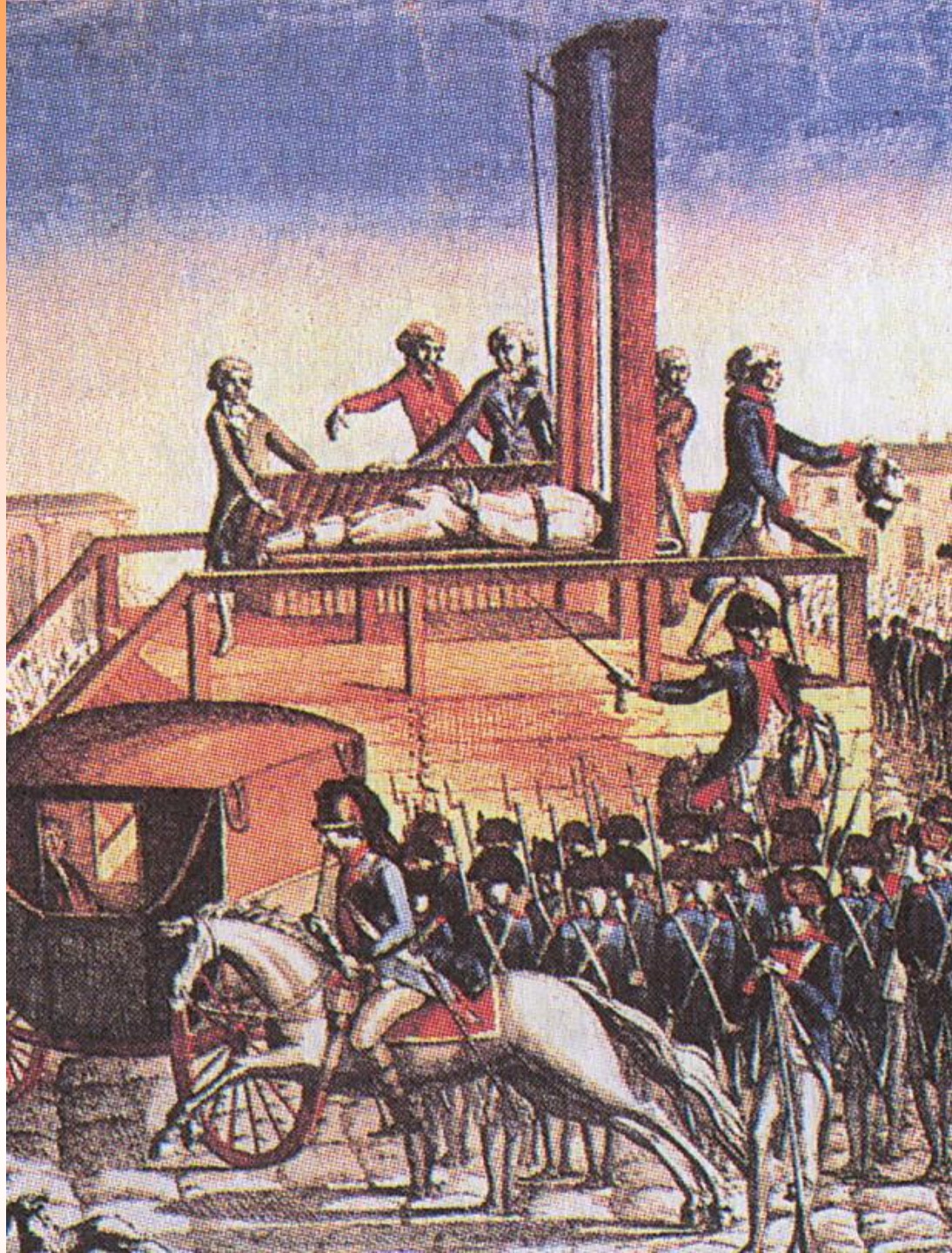
1790-1792

- Během roku 1790 poslanci pracovali na ústavě
- Situace se zhoršovala – emigrace dělníků, hladové bouře, neplacení daní
- Poslanci proto zabavili majetek církvi – nepokoje na venkově
- 1791 Ludvík XVI. utekl, na hranicích dopaden a vrácen zpět na trůn
- politický život – vznikaly politické kluby, rozdělení na pravici a levici
 - **jakobíni** – nejradikálnější, levice, střední vrstva
 - **girondisté** – umírnění, zámožná vrstva
- V září 1791 byla vyhlášena **konstituční monarchie**, práva krále byla omezena Zákonodárným shromážděním (275 poslanců)

- Zákonomodárné shromáždění vyhlásilo v dubnu 1792 válku Rakousku – scházejí se na ně dobrovolnické oddíly z celé Francie (zpívající revolucionáři z Marseille – pozdější hymna Marseillaisa)
- francouzská revoluční vojska vítězí v září **1792 u Valmy**, odhaleno Ludvíkovo spiknutí s nepřáteli a král je sesazen a uvězněn
- nové volby – do čela **Konvent** – **21.9.1792 vyhlásil republiku** – opět potřeba nové ústavy

Období republiky 1792-1793

- Země ve válce, opět nepokoje
- Konvent dále rozhodoval o osudu krále, ten byl podle návrhu jakobínů odsouzen k trestu smrti – za velezradu - **popraven gilotinou 23.1. 1793** (o půl roku později ho na gilotinu následovala jeho manželka)
- do války proti Francii vstupují další země: Anglie, Španělsko, Severní Nizozemí, Prusko

- V roce 1793 se výrazně zhoršila i situace uvnitř Francie - protirevoluční povstání podněcovaná šlechtou a církví v oblasti Vendeé (záp. Francie)
- nespokojenost chudých Pařížanů, kteří byli postiženi rostoucí nezaměstnaností, hladem a inflací, politická práva jim zůstala navíc odepřena
- V červnu 1793 došlo k převratu, pařížský lid vyhnal girondiny, vlády se ujali jakobíni

Diktatura jakobínů 1793-1794

- oporou vlády jakobínů byli nejchudší vrstvy – zřídili nové vládní orgány:
 - Výbor veřejného blaha – v čele Maximilien Robespierre – největší vliv
 - Výbor veřejné bezpečnosti
- válka jakobínů s protifrancouzskou koalicí i s nepřáteli uvnitř země – hrůzovláda, vraždění odpůrců
- v zemi byli zavedeny revoluční tribunály, které popravují „nepřátele revoluce“

- nařízení jakobínů
 - zrušili všechny poddanské povinnosti
 - zavedli pevné ceny
 - všeobecná branná povinnost
 - volební právo pro všechny
 - nový kalendář (letopočet začínal revolucí)
- 1793 popravena Marie Antoinetta
- nespokojenost s vládou jakobínů - Robespierre ztratil podporu lidu, byl zatčen a popraven (26.9.1794)
- Následuje hromadné popravování

Robespierre

**BOLEST HLAVY?
PŘINÁŠÍME REVOLUČNÍ ŘEŠENÍ!**

Dr. Guillotin

K dostání v lékárnách sítě dr. Robespierre

Thermidorský převrat 1794-1795

- politická moc v rukou zbohatlíků, likvidace revolučních orgánů
- 1795 nová ústava – omezení volebního práva
- úspěchy na bojištích – mír s Pruskem, pokračují boje s Rakouskem a Anglií
- **Konvent** v říjnu 1795 ukončil svou činnost

Období direktoria a konzulátu 1795-1799

- v čele zákonodárný sbor (horní a dolní sněmovna) v čele s pětičlenným direktoriem, které řídí zahraniční politiku, jmenuje ministry a úředníky
- vládne 4 roky do nástupu Napoleona Bonaparta k moci
- 1799 převrat – **Napoleon Bonapartem** prvním konzulem

„Revoluce požírá své vlastní děti.“

Pierre Vergniaud

Použité zdroje:

http://en.wikipedia.org/wiki/French_Revolution

<http://www.historyguide.org/intellect/lecture13a.html>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Velk%C3%A1_francouzsk%C3%A1_revoluce

<http://womenshistory.about.com/od/rulerspre20th/p/marieantoinette.htm>

<http://www.michellemoran.com/books/tussaud/robespierre.html>